

Sara skrev böcker för de svaga

Berättelse

Sara Lidman föddes år 1923. Hon växte upp i en liten by i norra Sverige. Familjen hade en gård. Som ung blev Sara sjuk. Då läste hon många böcker.

År 1953 skrev Sara sin första bok. Boken hette *Tjärdalen*. Många människor läste den. Sara blev känd i hela Sverige.

Sara reste till Sydafrika. Där var det inte rättvist. Polisen tog Sara. Sedan reste hon hem igen.

Sara ville hjälpa fattiga människor. År 1968 skrev hon en bok om gruvarbetare. Hon ville att alla skulle förstå deras hårda liv.

Sara fick ett stort pris år 1980. Hon dog år 2004. I dag är Sara Lidman en känd svensk författare.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
föddes	kom till världen
by	en liten plats med få hus
gård	hus med djur och åkrar
sjuk	inte frisk
bok	något man läser
känd	många vet vem det är
rättvist	lika och bra för alla
fattig	har lite pengar
gruvarbetare	person som arbetar under jorden
pris	en fin gåva för bra arbete

Läsförståelsefrågor

1. Var växte Sara upp?
 1. I en stor stad.
 2. I en liten by i norra Sverige.
 3. I Sydafrika.
2. Vad gjorde Sara när hon var sjuk?
 1. Hon läste många böcker.
 2. Hon arbetade i en gruva.
 3. Hon reste till Vietnam.
3. Vad hette Saras första bok?
 1. *Gruva*.
 2. *Tjärdalen*.
 3. *Sydafrika*.
4. Vilka skrev Sara om år 1968?
5. När dog Sara Lidman?

Facit

1. 1. I en liten by i norra Sverige.
2. 1. Hon läste många böcker.
3. 1. *Tjärdalen*.
4. Hon skrev om gruvarbetare.
5. Hon dog år 2004.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Temat är en känd svensk författare som hjälpte de svaga. Texten är kort och kronologisk. Fråga 4 och 5 tränar att hitta enkel information i texten.

Diskussionsfrågor

- Tycker du om att läsa böcker? Varför eller varför inte?
- Sara ville hjälpa andra. Hur kan man hjälpa andra människor?
- **Skriv (2 meningar):** Skriv om en bok eller en berättelse som du tycker om.

Källor och faktagranskning

- Sara Lidman – Wikipedia (svenska): https://sv.wikipedia.org/wiki/Sara_Lidman
- Sara Adela Lidman – Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (skbl.se): <https://skbl.se/sv/artikel/SaraLidman>
- Sara Lidman | Swedish Feminist Author & Novelist – Encyclopaedia Britannica: <https://www.britannica.com/biography/Sara-Lidman>
- Sara Lidman och Jernbaneeposet – Populär Historia: <https://populärhistoria.se/kultur/litteratur/forfattare/sara-lidman>
- Sara Lidman tog ställning för de kämpande – Proletären (om boken Gruva och gruvstrejken 1969): <https://proletaren.se/artikel/sara-lidman/>

Faktagranskad i juni 2026. Sara Adéla Lidman föddes 30 december 1923 i Missenträsk, Västerbotten, och dog 17 juni 2004 i Umeå (80 år). Debutroman Tjärdalen (1953); Hjortronlandet (1955); reportageboken Gruva (1968) om LKAB-arbetarna, året före den stora gruvstrejken i Norrbotten 1969–1970; Jernbanesviten i sju delar (1977–1999). Bodde i Sydafrika och Kenya i början av 1960-talet och greps 1961 för brott mot apartheidlagarna; aktiv i freds rörelsen under Vietnamkriget. Nordiska rådets litteraturpris 1980 för Vredens barn. Filosofie kandidat, Uppsala universitet, 1949; hedersdoktor vid Umeå universitet 1978. Osäkerhet: påståendet att boken Gruva direkt utlöste gruvstrejken är omdebatterat – källor betonar att strejken hade flera orsaker, vilket texterna återspeglar. Bilden är daterad till cirka 1960-talet hos vissa källor men exakt år anges inte säkert; krediteras fotograf Cato Lein under CC BY 3.0 enligt Wikimedia Commons.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.